

WANDA

TYGODNIK MÓD I NOWOTÓJ.

Kraków 9 Czerwca 1830 r.

JUDYTA.

(myśl z Historji świętj.).

Gwar przytłumiony, dzikie okrzyki
Pod Betulii (*) wiatr niesie mury;
Babilończyków naiezdne szyki
Tłumnie wychodzą z poza wschodnięj góry.

Rannego słońca promyczek złoty
Pęka, o gładkie chelmy, puklerze,
Śmiertelnym blaskiem świecą ich groty,
Jak grom w wzburzonym Niebios eterze,

Holofern ich wódz, czcze jego siły,
Słaby tu jest miecz, słabe ramiona,
Tę ziemię łaski Tego pokryły
Przed którym wszelka moc; — kona.

Lecz oto chodzi, po wzniosłych szanłcach,
Cudna dziewczica, cudnój urody,
Holofern, gdy strach grzmi po mieszkańcach,
By ją przywabić, wyprawia gody,

(*) Betulia miasteczko w ziemi świętj.

Poszła tam Judyta z natchnień Jehowy...
 Słucha Pogańskich brzmień, surm i rogów,
 Biesiada wszczęta, zagrzane głowy,
 Wieszczkowie nuca czyny swych Bogów.

Dzień przed chmurami nocy ucieka,
 Za chwilę xieżyc wśród gwiazd zabłyśnie
 Holofernowi cięży powieka,
 On iednak do ust puchary ciśnie.

Otóż opily na łożu runął,
 I w śnie coś marzy? — zwycięstwa, bluszcze.
 I coś szepleni; w dziewiczy dloni
 Migła stal płytka, wódz zionął:
 Z oddechem razem i ducha roni,
 Z przeciętęj szyi krew pluszcze.

W Betulii sztandar zwycięstwa wiewa,
 Tuż przy nim głowę na włocznę wbito,
 Krew z niéy w pół zstygła kroplami spływa;
 Krew Holoferna! — śmiała Judyto,
 Już stoisz piękna, iak bratek polny,
 Widzą to wrogi i wszystko zgudli
 Padł na nich postrach, hydnie przepadli,
 A Pana sławi Izrael wolny.

ALGIER i JEGO OKOLICE.

Zwrócone w obecnym czasie ogólne zaięcie na wyprawę do Algieru, nastrocza nam sposobność do opisanja tego miasta i iego okolic, tém bardziéy, że aż dotąd uważany był na mappach za punkt pojedynczy.

Redakcyja niemoże do niniejszego opisu przyłączyć rysunkowego planu tego miasta i iego okolic, lecz poczytała sobie nieiako za obowiązek wskazać naszym szanownym Czytelnikom główniejsze stanowiska, o których zapewne francuzkie buletyny w krótkie mówić będą.

Algier wystawia ze strony morza nader okazały widok, 10,000

białych domów łącznie z ogrodami i tarassami, wzniesionemi w ścisłości po nad chropowatą wysokością miasta, wpada zarazem w widza oko; otoczone są przylądkiem przez groźne szczyty które oblewa śródziemne morze i rozciągają się aż do wierzchołka amfiteatralnego trójkąta, przy którym wyżey miasta wzniesiona cytadella zamyka Deja z wszystkimi jego skarbami; daléj widać brzeg skalisty przystani w pół kulistym kształcie z 1200 ognistemi działami, ustawionemi, poczynawszy od przylądka Pescava aż do kapu Matifu, na szczytach ciągnących się w nieprzerwanym rzędzie; poza niemi znajdują się kwitnące pagórki z mnóstwem kaplic i grobowców cudotwórczych Marabutów wraz z ich lasami z róż białych i tysiącami ogrodami i winnicami, w których rozkoszne winne latorośle wiają się od jednego do drugiego drzewa i przez to łącząją migdałowe drzewo z pomarańczowem i cyprysem, oliwne z granatem, palmowe z cedrowem, nakoniec obejmują ten piękny klin ziemi od odległego pasma gór Atlasu. Wszystko to tworzy nader piękny widok, znajdujący się na brzegach śródziemnego morza, i trudno jest uwierzyć, aby to rozkoszne miejsce było od tylu wieków siedliskiem morskich rozbójników i barbarzyńców. Przekonywamy się przecież o tém wchodząc w środek miasta, w wązkie, niekształtne i brudne ulice i spostrzegając tę pstrą mieszaninę ludzi z trzech części świata, Maurów, Turków, Arabów, Negrów, Żydów i niewolników. Podania dotyczące się ludności miasta bardzo się z sobą niezgadzaia; jedni bowiem liczą 80 a nawet przeszło 100 tysięcy dusz (*), gdy P. William Shaler, który w znaczeniu głównego konsula zjednoczonych Stanów przez lat 10 bawił w Algierze, podaje też ludność tylko na 50,000 dusz. Obadwa główne obronne punkta szczytów są na przeciw morza ku Moło, lecz cytadella leży na stronie kraiu. Moła położona jest na skalistey wyspie połączoney z miastem przez mocną groblę 300 stóp długą. Na południowey części wyspy jest bateria lwa, zawierająca obok podwójnego rzędu 44 armat wielkiego kalibru, z których dwie blisko na 20 stóp długie są 68mio funtowe. W niewielkiy

(*) Renaubot, mieniający się dawnym officerem z francuzkiej konsularney gwardyi w Algierze, mówi nawet o 185,000 mieszkańcach, po dług tego więc, wypadłoby, gdy jest 10,000 domów, prawie 14 osób na dom jeden.

od niéy odległości znayduie się okrągły zamek z 48 w trzy rzędy ustawionemi działami. W środku wznosi się wieża z bateryami podług niéy morskimi nazwanemi. Przytyka do niéy zachodni szaniec warowniejszy i dłuższy obsadzony także w trzy rzędy 66 działami. Nakoniec następuią jeszcze 4 reduty każda w podwóynym rzędzie o 66 działach w ogóle. Na zachodniéy stronie grobli, zachodniéy odnodze wyspy, spostrzega się dwa małe szance, każda o 4ch działach, za któremi jest mocniejszy o 20stu działach. Ostatni jest to bardzo dawna budowla, założona na dwóch wielkich lukach mostu, pod któremi płyną rybackie statki, udające się na rybacki targ, i dla tego ten szaniec nazywa się baterią rybackiego targu.

(Dokończenie nastąpi.)

M O D Y P A R Y Z K I E.

Na świetnym balu danym dnia 27 b. m. w pałacu *Namiestników*, w Warsz.; naywięcéy sukien *damskich* było w kolorach różowym i białym. Znaydowało się kilka ponsowych, a innych kolorów mało. Wiele dam miało po 3 lub 4 bukiety na sukni, w mieyscu prawego kolana. Bardzo gustowne było garnirowanie z złotych liści. Szerokie frandzle składały garnirowania kilkunastu sukien. Było kilka szerokich falban z koronek misternie ułożonych. Młode Panny prawie wszystkie miały ubranie głowy złożone iedynie z kwiatów lub liści. Berety zdobiły kłosa lub kitki; piór mało.

Na Bielanach, w Warsz.; d. 31 Majal b. r. w nader licznyim napływie ludu, naypiękniejsze suknie damskie były z gazy gładkiéy Irys, tiulów i muszlinów klarownych z plissami i falbanami, szerokimi aż do kolan, które zakończyły girlandy haftowane. Kapelusze damskie z takich samych materyy ozdobione mnóstwem kwiatów i coraz większych kokard, miały powiększéy części ronda obszyte blondynami, nie tak iednak szerokimi, iżby zakrywały wdzięki twarzy. Gdy przed samym wieczorem deszczyk zaczął grozić, ukazywały się płaszcze, których brzegi na wzór krakowskich ubiorów sznurkami obszyte były; między innemi odznaczał się płaszcz ponsowy w wązkie czarne pasy, obszyte takimiż sznurkami.

S Z A R A D A.

Pierwsze masz w zakładzie, drugie wspak iest zwierzem,
Wszystko naszych królów, kolebką, puklerzem.

Znaczenie zeszłéy Szarady: ŁASKA.